

Värdering av enskilda tillgångar med anledning av effekterna av kriget i Ukraina – vägledning från Srf Redovisningsgrupp

Srf Redovisningsgrupp lämnar härmed följande vägledning med anledning av frågor avseende värdering av enskilda tillgångar. Värdet på enskilda tillgångar kan ha påverkats som en effekt av kriget i Ukraina.

Kriget i Ukraina påverkar företagens olika tillgångar i olika omfattning varför varje enskilt företag måste göra en enskild bedömning. Vi har nedan sammanställt en vägledning som kan användas som utgångspunkt för värdering av tillgångar i årsredovisningar, under löpande år samt vid eventuell kontrollbalansräkning.

Värdering av enskilda tillgångar i balansräkningen per bokslutsdatum

När företaget upprättar sin årsredovisning ska värdering av tillgångarna göras utifrån de förutsättningar som gällde per balansdagen. Händelser efter balansdagen ska bara påverka värderingen av tillgångarna om händelsen bekräftar förhållanden som förelåg på balansdagen.

Kriget i Ukraina bröt ut i februari 2022. Företag med balansdag 2022-02-28 eller senare behöver göra en bedömning av om och hur värderingen av enskilda tillgångar påverkats av effekterna av kriget. Ju senare bokslutsdag företaget har, desto mer information har företaget kring behovet av eventuell omvärdering. Vilka tillgångar som det handlar om beror på det aktuella företagens verksamhet.

Ett exempel på tillgångar som kan beröras oavsett vilken verksamhet som företaget bedriver är finansiella tillgångar. Om det är finansiella tillgångar som finns noterade på en börs eller liknande ska de tas upp till det värde som de har på balansdagen enligt aktuellt värdebevis. Om kursen efter balansdagen har gått ned är det en uppgift som kan behöva anges i not, men inte något som ska påverka värderingen i bokslutet. Om det däremot handlar om finansiella tillgångar som är onoterade finns inte något externt värdebesked att grunda värderingen på och företaget behöver därför pröva om det finns ett nedskrivningsbehov utifrån de förhållanden som förelåg på balansdagen.

Exempel på tillgångar som kan beröras beroende på vilken verksamhet som företaget bedriver och vilken marknad som företaget agerar på är kundfordringar och varulager. Om företaget före balansdagen fick indikationer på att vissa kunder skulle få problem med betalningarna och det efter balansdagen visar sig att de inte kan betala ska värdet av företagens kundfordringar i årsredovisningen justeras. Om det per balansdagen inte fanns några indikationer på att kunderna skulle få problem med betalningarna ska dock värdet inte justeras. Även varulagret kan vara en post som det finns anledning att se över om företaget är verksamt på en marknad som påverkats av effekterna av kriget i Ukraina.

Information i årsredovisningen

Kraven att i årsredovisningen beskriva tillämpade redovisningsprinciper skiljer sig väsentligt åt beroende på vilket redovisningsregelverk företaget tillämpar. I K3 är det obligatoriskt att beskriva hur företaget tillämpat exempelvis en viss värderingsregel. Enligt K2 är det bara obligatoriskt att ange att företaget tillämpar BFNAR 2016:10, så länge det inte finns alternativa värderingsregler i K2.

Även om det inte är obligatoriskt rekommenderar Srf Redovisningsgrupp att företag på frivillig basis vid upprättandet av sin årsredovisning enligt K2 tydligt informerar om gjorda antaganden och bedömningar som lett fram till ett beslut om värdet på en enskild tillgång.

En frivillig information i dessa situationer undanröjer i många fall eventuella diskussioner om företaget gjort en korrekt bedömning i värderingsfrågan utifrån den information som fanns tillgänglig på balansdagen, och utifrån händelser efter balansdagen.

Kravet att i not skriva om väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Srf Redovisningsgrupp har i en [särskild information](#) beskrivit den information som företagen ska lämna i förvaltningsberättelsen och i not. Utöver det som anges där ska ett företag vars tillgångars värde påverkats väsentligt efter balansdagen och där värdet på tillgångarna den dag då årsredovisningen upprättats är väsentligen lägre än vad som tas upp i balansräkningen i normalfallet upplysa om det i samma not.

Värdering av enskilda tillgångar under innevarande år

Enligt bokföringslagen ska företagets affärshändelser bokföras löpande. Det ska göras på ett sådant sätt att det går att överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat. En nedskrivning är per definition inte en affärshändelse. Det innebär att det inte finns något krav enligt bokföringslagen att bokföra nedskrivningen under innevarande år.

Enligt 8 kap. 4 § aktiebolagslagen, ABL ska styrelsen fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation. Vid den bedömningen måste hänsyn tas till eventuella nedskrivningsbehov även om de inte är bokförda i den löpande bokföringen.

Som Auktoriserad Redovisningskonsult (eller om du arbetar på en redovisningsbyrå som har en Auktoriserad Redovisningskonsult anställd) ska du i din löpande rapportering vid behov lämna skriftliga kommentarer till rapporten, Rex 620 punkt 5. Detta så att rapporten kan utgöra beslutsunderlag för verksamheten.

Värdering av enskilda tillgångar i en kontrollbalansräkning

Aktiebolag kan också löpa risk att hamna i en kontrollbalansräkningssituation på grund av effekterna av kriget i Ukraina. Reglerna om kontrollbalansräkning är skyddsregler. Har styrelsen inte agerat rätt svarar styrelsens ledamöter personligen och solidariskt för nya skulder som uppkommer i bolaget.

När en kontrollbalansräkning ska upprättas framgår av 25 kap. 13 § ABL. Kontrollbalansräkningen ska upprättas genast, det innebär att man inte kan vänta och "se hur det går".

I en kontrollbalansräkning är det normalt att vissa tillgångar värderas högre än vad de tagits upp till i den löpande bokföringen eller vad de hade tagits upp till i en årsredovisning. Detta i första hand på grund av att det är tillåtet att värdera tillgångarna till nettoförsäljningsvärde (25 kap. 14 § ABL). I rådande situation när t.ex. värdet på finansiella tillgångar kan ha gått ned måste det däremot beaktas i kontrollbalansräkningen och tillgångarna skrivas ned.

Som Auktoriserad Redovisningskonsult (eller om du arbetar på en redovisningsbyrå som har en Auktoriserad Redovisningskonsult anställd) ska du omedelbart upplysa din kund och skriftligt kommentera väsentliga händelser som kan äventyra kundföretagets fortsatta drift, Rex 650.

Vill du lära dig mer om detta rekommenderar vi vår onlinekurs [Kontrollbalansräkning](#).